

Beretning afgivet af Uddannelsesudvalget den 20. april 2010

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en fleksuddannelse for unge mellem 15 og 25 år

[af Christine Antorini (S), Nanna Westerby (SF), Marianne Jelved (RV) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 2. februar 2010 og var til 1. behandling den 25. februar 2010. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. 2 af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) er meget optaget af at opnå målsætningen om, at mindst 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Men Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte, at der oprettes en fleksuddannelse. Der blev indgået en aftale om ungepakke I og II i november 2009, og den giver de unge meget mere fleksibilitet. Globaliseringsforligskredsen fandt finansieringen til forskellige tiltag over for unge, og i svar på spørgsmål 2 er det tydeligt beskrevet, at fleksuddannelsen ville omfatte betydelige dele af globaliseringsforliget.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti er ikke interesserede i at ændre forliget og kan derfor ikke støtte forslaget om fleksuddannelse.

Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har endvidere noteret sig, at forslaget om fleksuddannelse minder en hel del om den fri ungdomsuddannelse, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti af gode grunde afskaffede tilbage i 2002, og som Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti ikke ønsker genindført.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) konstaterer, at der desværre ikke er den fornødne opbakning fra de øvrige partier til at gennemføre en ny fleksuddannelse for at sikre en ungdomsuddannelsesvej til den gruppe af unge, der ikke kan gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse. Som det fremgår af svar på spørgsmål 3 kan forslaget om en ny fleksuddannelse som beskrevet i B 116 ikke gennemføres inden for den eksisterende lovgivning, selv om undervisningsministeren ellers

gav indtryk af det under 1. behandling af forslaget. En ny fleksuddannelse vil være et vigtigt tiltag for at kunne gennemføre 95-pct.-målsætningen, som desværre er blevet endnu sværere at nå under denne regering. Færre unge gennemfører en ungdomsuddannelse i dag, end da regeringen overtog magten i 2001.

Med beretningen vil mindretallet markere, at der er brug for en langt mere ambitiøs indsats, herunder at gennemføre fleksuddannelsen, hvis målet skal nås. Flexuddannelsen vil skabe den faste ramme om uddannelsesmuligheder, som kan identificeres af de unge og af samfundet i øvrigt, og dermed blive et ligeværdigt alternativ til den gymnasiale uddannelse og til den erhvervsfaglige uddannelse.

P.u.v.

MARLENE HARPSØE

formand

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 116

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om EGU kan åbne de samme uddannelsesveje, som forslaget vedr. ny fleksuddannelse kan, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om forslaget berører områder, som er omfattet af forlig, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvilke elementer i B 116 om ny fleksuddannelse der ikke kan gennemføres med udgangspunkt i eksisterende lovgivning, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

2 af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2 og svaret herpå er optrykt efter ønske fra V, DF og KF.

Spørgsmål 3 og svaret herpå er optrykt efter ønske fra S, SF, RV og EL.

Spørgsmål 2:

Berører forslaget efter ministerens vurdering områder, som er omfattet af forlig?

Svar:

Forslaget om oprettelse af en fleksuddannelse for unge mellem 15 og 25 år berører blandt andet aftalen mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om udmøntning af globaliseringspuljen af 2. november 2006.

Der henvises blandt andet i beslutningsforslaget til, at finansieringen kan dækkes af midlerne i globaliseringspuljen, som er omfattet af forligskredsen bag globaliseringspuljen.

I beslutningsforslaget henvises desuden til den fælles målsætning fra globaliseringsaftalen om, at 95 pct. af de unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015.

Globaliseringsaftalen omfattede en indsats for at imødegå den type udfordringer, som er anført i beslutningsforslaget, og som er, at der skal være uddannelsesmuligheder for (citater):

- »- unge, hvor der er en overvejende sandsynlighed for, at de vil falde fra en ungdomsuddannelse,
- unge, der er faldet fra en ungdomsuddannelse, og
- unge, der er endt i en uddannelsesmæssig blindgyde.«

Globaliseringsaftalen resulterede blandt andet i vedtagelse af følgende love:

1. Lov nr. 561 af 6. juni 2007 om ændring af lov om erhvervsuddannelser og forskellige andre love og om ophævelse af lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og lov om landbrugsuddannelser (Ungdomsuddannelse til alle), som bl.a. indebar, at erhvervsuddannelserne i højere grad blev indrettet på, at de skal rumme tilbud for alle unge og voksne.

2. Lov nr. 558 af 6. juni 2007 om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktionsskoler (Modernisering af erhvervsgrunduddannelsen, målretning af produktionsskoler mod kompetencegivende uddannelse m.v.), som bl.a. justerede de pågældende love med henblik på at afhjælpe, at nogle unge ikke har forudsætninger for at gennemføre en almindelig ungdomsuddannelse.

Hertil kommer, at beslutningsforslaget angår dele af aftalerne mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om flerårsaftale for de erhvervsrettede ungdomsuddannelser i perioden 2010-2012 samt aftale om flere unge i uddannelse og job. Begge aftaler er af 5. november 2009.

Fra flerårsaftalen skal fremhæves:

- 4.2. Indsatsen for unge med svage forudsætninger skal styrkes, herunder 4.2.1 særlige grundforløb på erhvervsuddannelserne samt et mere praksisnært grundforløb og 4.2.3 modernisering af edu.
- 4.4 Omfanget af erhvervsrettede ungdomsuddannelses tilbud skal øges, herunder 4.4.2 trin- og niveaudeling.

Fra aftalen om flere unge i uddannelse og job skal fremhæves:

- A.1) Alle 15-17-årige skal følge uddannelsesplanen, og kommunerne skal følge op herpå.
 A.2) Øget vejledningsindsats i forbindelse med vurdering af den unges uddannelsesparathed.
 A.4) Etablering af øvrige kommunale tilbud for 15-17-årige, der ikke er uddannelsesparate.
 E) Justering af hidtidige globaliseringsinitiativer vedr. »Tidlig indsats overfor unge med risiko for ikke at påbegynde en uddannelse«.

Disse aftaler har givet anledning til, at jeg i marts måned fremsætter et antal lovforslag, som yderligere skal imødegå de udfordringer, som også beslutningsforslaget angår.

Beslutningsforslaget kan endelig berøre gymnasieforliget og aftalerne om 10. klasse.

Spørgsmål 3:

Hvilke elementer i B 116 om ny fleksuddannelse kan ikke gennemføres med udgangspunkt i eksisterende lovgivning, f.eks. 3-årig hf, 0.g i gymnasiet og øvrige forslag?

Svar:

3-årig forløb for hf og 0. g i gymnasiet ses ikke at være indeholdt i beslutningsforslaget om oprettelse af en fleksuddannelse for unge mellem 15 og 25 år. Det fremgår derimod af bemærkningerne, at den påtænkte uddannelse vil tage to år med mulighed for forlængelse.

Jeg kan oplyse, at der i henhold til § 41 i lov om uddannelsen til højere forberedelseseksamen, jf. lovbekendtgørelse nr. 445 af 8. maj 2007, er mulighed for at tilrettelægge det 2-årige hf som et 3-årigt forløb i forbindelse med søfartsuddannelsen og landbrugsuddannelsen.

Der er endvidere mulighed for, at det 2-årige hf tilrettelægges som et 3-årigt forløb for idrætsudøvere, som ud over de sædvanlige optagelsesbetingelser opfylder de idrætslige kriterier, der er opstillet af Institutionen til Fremme af Dansk Eliteidræt (Team Danmark), og for kursister, der er optaget på Musikalsk Grundkursus (MGK) eller tilsvarende kursus i billedkunst.

0. g i gymnasiet er ikke et begreb, der eksisterer i den gymnasiale lovgivning, men nogle omtaler visse forløb på blandt andet efterskoler som i særlig grad gymnasieforberevende.

Beslutningsforslaget indeholder ikke uddannelseselementer, som ikke kan gennemføres indenfor eksisterende lovgivning, dog vil der ikke som foreslået kunne oprettes ordninger, hvor elever kan få svendebrev uden for erhvervsuddannelserne.

Forslagene om en entydig institutionel forankring af fleksuddannelsen og om en lovgivningsmæssig ramme svarende til lovgivningen om de gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelserne, erhvervsgrunduddannelsen, og ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov, og forslagene om at ændre på økonomistyringen for disse uddannelser, kan selvsagt ikke gennemføres inden for den gældende lovgivning.

Endelig vil jeg nævne, at den lovgivning, som er aktuel for de målgrupper, som forslaget har for øje, også som minimum omfatter lovgivning om produktionsskoler, forberedende voksenundervisning, almen voksenuddannelse og arbejdsmarkedsuddannelser for blot at nævne nogle centrale lovgivninger inden for mit ressortområde. Hertil kan blandt andet føjes uddannelser og uddannelses- og beskæftigelsesfremmende foranstaltninger under en række andre ministerområder.